

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak:

	Melyben:	Vidéken:
Egész évre	12 korona	20 korona
Fél évre	6 "	10 "
Negyed évre	3 "	5 "
Egy hónapra	1 "	2 "

A szerkesztésért felelős
Kutas Imre
kiadó s lapulajdonos

Szerkesztőség Piacz-utca 79. sz. Gáll-ház (emelet)
Kiadóhivatal Piacz-utca 79. sz. Gáll-ház (földszint)
Hirdetések a legmérsékeltbb árszámítás mellett vétetnek fe

Egy modern elv.

Debreczen, ápr. 22.

Még a levegő is mindenféle elem keveréke. Tiszta oxigén nem való a szervezetünknek, élni sem tudnánk benne.

Lehet az ember meggyőződéséből vagy szédülésre hajló gyenge természete miatt hűsleges vizivó; de a társadalomnak igen egészséges okos törvényeivel jönne ellenkezésbe akárhányszor, ha egy ital bort nem űritene.

A legvérmesebb politikusnak is be kell érnie azzal, hogy kedvelt napilapja hetenként egyszer nem politikai vezércziket is hoz. A legházból olvasónak viszont el kell ismernie, hogy nem csak a szórákzó elbeszélések érik meg az olvasásukra szánt időt. És nincs az az amateur festmény gyűjtő, a ki ért a művészethez és a mellett ne gyönyörködne egy becses metszetben viszont halálosan neveltségessé teszi magát az a zenész, a ki ha csak a czimbalom virtuóza is, azt állítja, hogy Wagner zenéjében nem érzi át, nem ismeri fel a szépet, a felségeset.

Végre is emberek közt élünk és emberi alkotások közt. Az állam, sajnos, gé-

pezetének összes tényezőit mérő gépeknek tekinti, emberi voltukat, szükségleteiket szintén figyelem kívül hagyja, ez sem maradhat így, mert az állam sem önczél; emberi alkotás, a melyen javítani, — keret, a melyet tágítani lehet, Sőt ez nagyon szép életcél is volna: ha a legmagasabb értelmiségnek humanitárius nagytömege nem veszi kezébe kivívását, félt: hogy hivatlan elemek, brutális eszközökkel fognak hozzá, — oly elemeket azonos szenvedések kölcsönös részvétre gerjesztenek.

Ezt a kölcsönöséget nélkülözzük legjobban, legfájdalmasabban. Nemzetek, nemzetiségek, felekezetek, néposztályok, pártok intézetek, czégek, egyesek — ugy szoktak gondolkozni: „Ki nincs velünk, az ellenünk“, féltik a lelküket és minden érdeküket egymástól, elzárkóznak, minden módon egymást kijátszani, megelőzni akarják — gyakran vereség kilátása nélkül rendesen a maguk nemesebb erkölcsi tartalmának rovására. Mintha nem volna kimondva, mintha legjobbainknak nem volna elméjébe vésvé a mivelődés nagy vezéreszméje s mintha nem azokat az egyéneket tartanók ünneplésre legméltóbbaknak. legnagyobbaknak, a kik elől viszik a mivelődés

a tökéletesedés fáklyáját. Mintha a mivelt-ség virága az az ököl meg könyökkel előre nyomulás és az az anyagias érdekhajhászat volna, a melyek épen a mi korunk leggyakoribb jelenségei.

A ma uralkodó (bár elburkolt) ököljognak nem csekélyebb a következése, mint a versengésben résztvevő ellenfelek elejtése. Az élet ma minden téren harcz, életre-halálra. A formái ugyan a civilizáció szülöttei, de a lényeg: visszataszító, természetellenes testvérharcz; a vég előbb utóbb: testvérgyilkosság. Nem akarunk a politikai térről hozni példát.

De talán mindenki emlékszik arra, milyen óriási bukasba rántotta magával a párisi Bontoux bankház egy évtizeddel ezelőtt a maga önzésével, roppant számu üzletfeleit, csak azért, mert a Rothchildház biztosítani akarta a maga egyeduralmát. És hogy a mindennaposéletre hivatkozunk mindenki látja maga körül azt az eszevesztet hajsztát, a mire egyes családok adják magukat a fényűzés, öltözöködés, terén. csupán azért, hogy valamelyik sarjadékuk valami fényesebb nevet kapcsolhasson a magáéhoz: hogy hány sziv szakad meg bele? az nekik tökéletesen mellé

Tárcza.

Hát válni kell.

Hát válni kell . . . ilyen nagyon korán
Az ábránd, álom első hajnalán,
Bejárni ifjuságom utjait,
A hol egyetlen kis virág se nyit.

A multnak éljek? Hiszen az a mult,
Nem fényes már, olyan setét, borult.
Madárdal nem hat soha el oda . . .
Hiszen az már csak egy beteg szoba.

Betege egy van, egyetlen csupán,
Hü ápolója a csönades magány
És könyje ömlik irkép el sebé . . .
Oh! Istenem de árva lettem én.

A nyugvó ágy egy pár fakó virág,
Enyészet lángja rajt a napvilág,
S az álom, lázas álom estelen,
Egy régi emlék, meghalt szerelem.

Hát válni kell, te ldes lilium,
A szellőnek a dalom elsirom,
Végig legyinti majd az ajkodat,
Reá csókolva fájó dalomat.

Fliesz Henrik.

Csalódás.

A D. H. eredeti tárczája.

»Szépnek és okosnak kell lennie, és jönnek is mindenekelőtt. Mert az asszony a világ legtökéletesebb teremtménye, azaz annak kellene lennie legalább.

De én nem látom sehol az igazi asszonyt, és arcom elborul, ha ay élet tükrében ezernyi torzkép alakja tűnik fel, hogy elkápráztasson egy pillanatig.

Nem elég az mind. Ami fenséges nimbuszával istennővé emeli az asszonyt, az egyéniség varázsa az, valami isteni szikra a lélekben, ami a formába életet lehel azért, hogy uralma alá hajtsa a világot.

Ezt keresem én!

Sápadt arcu, gyöngö termetű poéta ember, Szücs Benő! Hová ragad el szeszélyes képzelmed? Ez a tökéletes asszony eljönne-e hozzád, a te szegényes, fütetlen szobádba, és nem rettenne-e vissza a tavalyi szabásu kabátodtól, a kopott nyakkendőtől, ha a legtisztább láng is ragyog a te szürke, becsületes szemeidben?!

Nem hiszem azt.

De te álmodj róla tovább is. Mert ez az álom táplálja a te szomjas lelkedet, ez kölcsönözi tolladnak a fényt és a pompát az erőt és az ihletet is, és te abból élsz amit erről az asszonyról irsz a kíváncsi világnak.

Mert a legszebb álmokat is kenyérrel és pénzzel fizetik meg itt, fősvényen és farkarul bár igaz.

Mégis jól esik elfeledni mindezt.

Öt látni az asszonyt.

* * *

Mert láttad.

A Vigadó fényvel és illattal telt ragyogó termében.

És ugy tetszett neked, mintha a többi emberek körülöttes elsülyednének lassan, és te maradnál itt csak.

És az asszony.

Ő pedig ott ül az emelvényen, a felolvasó asztal előtt.

Pazar estélyi ruhája drágább a te minden javaidnál. Arca oly érdekesnek, oly vonzóan látszik a hanyagul feltűzöt

Szolyvai ásványviz.

Kiváló hatású: köszvény, huygysavas, vesekő, huyghomok, hólyaghurut, tüdő, gége, idült gyomorhurut és gyomorfekélynél.

Elsőrangu borviz.

Kaphatók lüszerezletekben és vendéglökben.

Luhi Erzsébet ásványviz.

Elököl szakférfiak szerint felülmulja a drága giess hüblit. Redkivüli gyógyértékkel bir a gyomorhajok minden neme ellen különösen gyomorigés, savanyu felbőfögés, gyomorigyengeség, étvágytalanság, belhurut nemkülönbén torok, tüdőhajok ellen.

mellékes. Egyetemi katedrákon politikai vezércikkokban hányszor hallunk homlok egyenest, azzal ellenkező elveket, a mit valaki más hangoztat; történik pedig ez nem meggyőződésből, hanem kizárólag annak a valakinek elbuktatása végett — mintha ezzel aztán megvolna meutve a haza üdve.

Tudni mindenesetre sokan tudják ezeket, de tudni nem elég. Türelmet magunk is szoktuk prédikálni, de gyakorolni is; hanem megválogatjuk: hol. Az a szeretetlenségből folyó harcz, — a melyet főnnebb említettünk, a türelmetlenségnek egyszerűen kegyetlenségig fokozott válfaja. Ezt a türelmetlenséget nem szabad eltűrni első sorban: a vallások fajok, ipar és üzletágak, — tudományos és művészi ellen fölfegyverkezett türelmetlenséget ki kell irtani a világból, mint a vadhust operálni: eltávolítani a különben egészséges testből; akkor a szervezet, az egész társadalom, békén, nyugodtan, bizvást átengedheti magát az idő érlelő, fejlesztő hatalmának; dolgozhatik nemesebb céljaiért és érhet el nagyszerű eredményeket azzal az erővel, amely ma le van kötve az osztály- és érdekharcz ezernyi apró csatározásában.

Mennyi ilyen erő veszett már kárba! mennyi haszon nélküli, vad barbár küzdelemben vett részt és vesz még folyton csak a mi nemzedékünk is!

Valóban megbocsáthatónak tartjuk a tusára kiállást ott, a hol az existenzia áll koczán ahol a mindennapi kenyeret nem lehet a sorstól másképen kicsikarni, mint küzdelem árán. De ha az ember létjogát azért teszi koczára, hogy csekély vagy éppen alacsony érdekeknek áldozzon vele: azzal önmagát alacsonyítja le; rákényszeríti a nemesebb célokért küzdőket, hogy

sötét haj alatt, hogy a szived is megdobbanjon, mint valami rég ismert látomás előtt.

— »Hallottatok e már a tökéletes asszonyról? Amint mi elképzeljük őt, a felvilágosultság korszakában? Az asszonyról, aki okos és tanult, de szép és bájos is, aki természete könnyedségével diadalmasan halad előre a tudományok pályáin, lerombolva az utolsó előítéleteket is szelleme hatalmával?!

Nézzétek a művelt nyugat nagy nemzeteit, és feltaláljátok a jövő asszonyát mindenütt, a nyilvánosság előtt, s a családban egyaránt. És hajtókatok meg előtte, mert a jövő az övé!

Sebők Agnes lángoló szemeiből mintha ennek a jövőnek egy fénylő sugara villama felénk, s mintha egy perczig ő is ott állna, a tökéletesség szédítő magaslatán.

* * *

Egy perczig csak.

Hiába sietsz utána. hiába kergeted az ehllant hangulatokat.

Fiatal vagy még te, szegény, ábrándos poétám.

És oly kár lesz megtörni az üdvteljes varázslatot!

De te nem bánod, te látni akarod őt minden áron, hogy odaborulhass lábai elé, és úgy imádd sivar, szomorú életednek végre feltalált istennőjét.

Ő-e az?

ezektől elvonják, erejüket és a vele viaskodásra fordítsák: a haladásban gátolja az emberiséget.

Az egyetlen elv, a melyet az egész vonalon mindnyájunknak diadalra kell vezetnünk egyakarattal: belenyugodni abba, hogy légkörnek nem csupán oxigeniumból állnia, hogy Rómában nem csak egyetlen ut vezet, hogy nemcsak minékünk van jogunk élni, hogy a tudomány iparágait, a természet rejtett erőit, a művészi ideálok egy-egy újabb szépségét is más uton is föl szabad fedezni — hiszen Kolumbus, ha utja 5—6000 kilométernyivel messzebb vitte volna is, csak úgy Amerikát érte volna el. A küzdés az ember sorsa. tegyük széppé, tegyük kizárólag hasznossá: ne egymás ellen küzdjünk, hanem egymásért; boldogulni csak így fogunk mindannyian.

Betegségek rossz szokásból.

Dchreczen, apr. 22.

Az emberek legrutabb szokásaihoz tartozik, hogy szokásaik vannak. — Egy német közmondás az embert szokással bíró állatnak tartja, mely közmondás tréfás színezete daczára komoly igazságot foglal magában. A betegségek egész sorozata egy egy szokásra vezethető vissza, mert habár némely szokásról elismerjük is, hogy káros, mégis ahhoz már hanyagok vagy kényelemszeretők, vagy hiuk vagyunk, hogy azokról leszoktassuk magunkat.

Nem szólunk itt a foglalkozásokkal járó hátrányokról. Az életért való küzdelem gyakran káros és egészségtelen szokásokat kényszerít rá az emberre. Másként áll azonban a dolog azokkal az apró rossz szokásokkal, melyek a minden napi életben ragadnak

Amint belépsz a küszöbön, és megpillantod a fáradt, kissé görnyedt alakot, tonynyadt arczzal és bágyadt szemekkel, — már futni szeretnél innét.

Ugy érzed, hogy hazugság volt minden a tökéletes asszonyról.

Pedig egy hibája van csak, és arról se tehet ő.

Az, hogy későn látta meg.

De lásd. a míg az ember híres lesz, és felolvasást tarthat a Vigadó ragyogó termében, eiszáll az ifjuság szépséges tündére. S ha a lámpák világánál, a pillanat izgalma alatt, fénytől környezve szépnek és ifjunak látszott is: a tökéletes asszony nem lehet az.

Mert előbb az étellel kellett megküzdenie.

* * *

Ugye szomorú ez, szegény poétám!?

De azért még se illik, hogy egyetlen szó nélkül elosonsz innét, és kalapodat homlokodra huzva surransz ki a kapun, nehogy meglásson valaki itt.

Mert az elvesztett illuziókat sajnálni lehet, de szégyelni kár!

És egy mosolygó, édes látomás volt az egész. A »tökéletes asszony« tüneménye. Csoda-e, ha megigézett — egy pillanatig?

Tutsekné Bexheft Lilly.

reánk és melyek semmi vonatkozásban sincsennek hivatásos vagy üzleti teendőikkel. Pedig egy kis óvatossággal és erélyvel sok kellemetlenséget és betegséget hárihathatunk el magunktól.

Nemrég érdekes füzet jelent meg Hanzemann berlini orvostanár tollából, melyben a német tudós világosan leírja mindazon betegségeket, melyek a különféle rossz szokásokból erednek.

A füzet először is az evéssel és ivással foglalkozik. Sehol se vétkeznek annyit, mint a diätetika terén. — Az egyik tulsokat eszik, a másik tulkeveset, vagy rendetlenül, a harmadik nagyon szereti a szeszes italokat, vannak, a kik nem tudják, hogy az ételeket és italokat minő állapotban élvezzék. — Az egyik tulforró ételeket eszik, a másik tulforró italokat iszik; lépten-nyomon a legellentétebb káros szokásokat észlelhetjük.

Leggyakrabban keletkeznek betegségek az által, hogy oly ételeket vagy italokat fogyasztunk, melyeket, mint a népies kifejezés mondja, »nem bírunk el«.

Majdnem mindannyiunknak van olyan eledelünk, melyet nehezen tudunk emészteni és mégis többnyire az ily ételeket kedveljük legjobban.

Ily módon a legjobb emésztőszerveket is el lehet rontani. A kellően meg nem rágott étel még a legjobb gyomrot is megerősíti, valamint nagy feladatot rónak az emésztő szervekre az oly ételek is, melyeket a gyomornedv nem képes feloldani. Ilyenek például a nyers és fel nem habart tojás, a mennyiben a nyers tojásfehérnye a gyomorban megkeményedik és hosszú ideig ellenáll a gyomorsavnak. A keménynyé főtt tojás ellenben, melyről tévesen hiszik, hogy nehezen emészthető, ha jól megrágnak, egyike a legkönnyebb ételeknek.

Még több visszaélést követnek el az élvezeti szerekkel. Sokan szeretik a fűszereket. Ez rossz szokás különösen a gyermekeknel, kik a fűszer élvezete által idegesekké lesznek.

A ki hosszabb ideig tuterős kávét iszik szivbántalmat kap. Sok nő a tulságos kávéivásnak köszönheti sárgaságát.

A dohány szintén nagyon sok bajnak okozója. Sokaknak megvan az a rossz szokásuk, hogy a füstöt lenyelik, — mi biztos mód a gyomor megrontására, mások tüdejükbe szívják a füstöt — ezek tüdejüket áldozzák fel oktalan kedvelésüknek. Különösen hátrányos a gyomorra a bagózás, míg a tubakolás a szaglóképeességet tompítja meg.

Sok kellemetlenséget okoznak a czél-szerűtlen öltönyök is. A tulmeleg kalap vagy sapka főfájást és hajhullást okoz, de a túlhideg sem jó, mert heves idegfájdalmat idéz elő. Hanzemann tanár éppen arra való tekintetekkel azt ajánlja, hogy köszöntésnek a katonáknál szokásos fővegérintést fogadják el divatos kalapemelés helyett.

Általánosn elterjedt káros szokás különösen a nőknel — az, hogy hátrafelé szállnak le a kocsirol, villamosrol és egyéb járművekről. E szokás nagyon veszélyes, kivált ha valamit tartunk a kezünkben és nem fogzhatunk meg teljes biztossággal.

Sokszor a háziállatoktól is kellemetlen betegségek ragadnak át az emberre. —

A kutyák veszélyesebbek, mint a macskák, legveszélyesebbek pedig az u. n. luxus-kutyák.

Kik a gyujtogatók?

Budapest, ápr. 22.

Közérköcsi és kulturális állapotainkról megdöbbenően sötét képet nyújt az a tény, hogy a tüzeseteknek legnagyobb részét majdnem egyharmada (1899 ben 32.75%) gyujtogatásból származik! Így van ez évről-évre, s nem is javul a helyzet, sőt talán még rosszabbodik. 1898-ban pl. csak 31.42% volt, míg 1899 ben már 32.75. Itt, ha ez a vigasztalás számba mehet, csak az vigasztaló némileg, hogy az anyaországban az utolsó évtizedben valamivel kevesbedik a gyujtogatók száma s Horvátországban nagyobbodik; ez utóbbi rontja az átlagos %-ot.

Megnyugtató, sőt felemelő tudatot ad az, hogy legkevesebb gyujtogatás éppen az ország legmagyarabb részében fordul elő: A Duna-Tisza közében (18.4%) s a Dunántúli megyékben (26.9%). Viszont a legtöbb éppen a nemzetiségek által lakott vidékeken, és pedig 39.3%. Erdélyben, 39%, a Tisza-Maros szögén (oláhok), 38.1 százalék a Tisza jobbparti, s 37.2 százalék a Duna balparti megyékben (szlávok). S végül, ahol a magyarság és a nemzetiségek körülbelül egyenlő számban vannak megoszolva: a Tisza balparti megyékben 32.5 százalék, vagyis az átlagosnál valamivel jobb az arány: De itt is épp a tiszta magyar megyékben feltűnően kicsi a gyujtogatások száma, ellentétben azokkal, ahol nemzetiségek laknak nagyobb számban. És pedig:

tisztán magyar:
Békésm. 29.2%
Hajdum. 15.5%
magyar—oláh;
Biharm. 36.5%
Szilágym. 41.7%
magyar—szláv:
Ugocsam. 51.9%
Mármarosm. 45%

Fényes bizonyítéka ez annak, hogy a magyarság ebben a tekintetben is felette áll a nemzetiségek színvonalának, kulturális és erkölcsi szempontból is. — Igaz ugyan, hogy bár fenti adatok szerint a gyujtogatásokból 40%-os átlag illeti a nemzetiségi megyéket, de még mindig fenmarad 20%-os átlag a magyar megyék rovására, ámde itt is distinguálnunk kell a gyujtogatás indítói rugóját. A magyar nép heves temperamentumánál fogva pillanatnyi haragból, felhevülésből vetemedik gyujtogatásra, ami erkölcsi szempontból mégsem esik oly súlyos beszámítás alá, mint a nyereszkedés, vagy alattomos bosszuvágyból elkövetett gyujtogatás, habár a végeredmény azonos is.

A nazarénus rabok sorsa.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, ápr. 22.

A szegedi börtön igazgatója, Vajna Károly, aki higgadt tapasztalatokkal és eleven érzéssel látja el hivatalos teendőit, ezelőtt még két esztendővel nagyfotosságu fölterjesztést küldött az igazságügyminiszternek

mint fölöttes hatóságnak, a nazarénus rabok sorsáról és a fegyverfogást megtagadó hadkötelesek dolgairól.

Tudvalevő, hogy a fegyvert nem fogó nazarénusokat nehéz börtönbüntetésekkel sújtja a katonai bíróság. Jelenleg is harmincnégy ilyen ujhitű hadköteles van a csillagbörtönben, ahol különféle iparágaknál foglalkoztatják őket.

A nazarénust, ha a rászabott büntetést leülte, ismét kaszárnyába viszik, hogy fegyvert adjanak a kezébe. A nazarénus ismét megtagadja a katonai engedelmisséget és megint több esztendei börtönt mérnek a fejére.

Ezen a lehetetlen állapotban segitendő, megszívlelésre méltó javaslattal állott elő a derék és alapos tudású szegedi börtönigazgató, aki fölterjesztésében ezeket írta:

»A nazarénusokra a fegyverfogás megtagadása miatt hadbírószálig kiszabott szabadságvesztés büntetésnek egyáltalában nincs meg a kivánt hatása. Nincs meg sem azokra nézve, akiket a büntetés végrehajtatik s akik a büntetés kiállása után épp oly kevéssé lévén hajlandók fegyvert fogni, mint annak előtte, ujabbi eredménytelen büntetésnek teszik ki magukat, sem pedig a többi hitsorsosokra nézve. Sőt ez a büntetés az elítélteket a martírság dicsfényében tüntetvén föl a nazarénusok szemében, még buzdítólag hat rájuk, ahelyett, hogy elretentené őket.

Elmondja továbbá a börtönigazgató fölterjesztése, hogy az elítelt nazarénusok terjesztik hitelveiket és tapasztalatait szerint sikerrel. Már csak ezért is államfogházban kellene elhelyezni őket, eltekinve attól, hogy nem közönséges gonosztevők, — akiket lealacsonyító börtönbüntetéssel kellene sújtani.

»Szükséges volna — ugymond ezután — hogy a fegyverfogás megtagadása miatt ugynevezett »függelmsértésért« hadbíróilag elítélteken a büntetés egy, külön e célra szolgáló katonai fogházban, vagy valamelyik erre alkalmas kir. orsz. letartóztatási intézetben (pl. a lipótvárosi fegyintézetnek elkülöníthető részeiben) hajtassék végre addig is, míg a kérdéses bajon gyökeresen segítve lesz.

Azt ajánlja a fölterjesztés, hogy a nazarénusokat olyan katonai szolgálatra rendeljék be, melyek fegyverfogást nem kívánnak. Ilyen szolgálat van az egészségügyi csapa toknál, a ménlovasoknál, a remonta telepeken, az élelmezési raktáraknál stb. »Ahol azonban — így folytatja — az ezen kedvezményben részesülők kétszer, vagy háromszor olyan hosszú ideig köteleztetnének tényleges szolgálatot teljesíteni, mint a fegyvert alatt szolgáló katonák. A jelenlegi állapot ellenkezik az állam érdekével; a rendszer tehát, mely ezt előidézte, nem okosan de az igazságba is beleütközik, — tehát nem emberies.

Erre a fölterjesztésre az igazságügyminiszteriumból Vajna Károly igazgató azt a bizalmas értesítést kapta, hogy javaslatát áttették a honvédelmi miniszterhez, akinek természetesen még a közös hadügyminiszterrel is értekezni kellene, mielőtt ebben a nehéz kérdésben állást foglalhatna. Minden esetre kívánatos volna, ha a miniszterek mielőbb határoznának, megegyezésre jutnának és sok jóra való ember sorsán az állam jótékony hatalmával javítanának.

Önagsága hittant tanul.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, ápr. 22

A főváros egyik előkelő színházának kulisszái mögött pikáns história kelt szárnyra. Szól a história egy szép gazdag asszonykáról és a színház egyik hősszerelmeséről.

A farsang idején történt, hogy egy ur ember feleségül vett egy lipótvárosi gazdag fiatal leányt. Az ur katolikus volt, a leány zsidó. Hogy a házasság létrejöhesse, a leány áttért a katolikus vallásra.

A fiatal pár ezután nászutra indult. Járta Velenczében, sétáltak a nizzai Promenade des Aglains platánjai alatt s játsztak a montekarlói játék asztalon vöröset és feketét. — Aztán visszajöttek. Ez a mult hónap közepe táján történt.

A főváros egyik legkevésbé zajos utcájában már készen várta a boldog fiatalokat az elegánsan berendezett, pazar diszítésű lakosztály. Fészket vertek.

És itt következik a fordulat.

A fiatal menyecske ugyanis egyre panaszkodott az urának, hogy ő, bár áttért a katolikus vallásra, nem ismeri még e hit ágazatait. Pedig, ha már keresztény lett, jó keresztény is akar lenni, gondoskodjék az ura tehát, hogy megismerkedjék a katolikus vallás hittételeivel, dogmaival. Annál is inkább, mert őneki, már mint az urának, kanonok nagybátyja van, aki nemsokára látogatását ígerte s ő — a megtért asszony — nem akar szégyent vallani a pap nagybácsi előtt.

— Hát mit csináljak? — mordult föl bosszusan a férj, akit nagyon bántott, hogy a felesége a mézeshetek alatt ilyen komoly dolgokra gondol.

— Hivassunk egy papot, aki vallástani órákat ad.

A férj vállalt vonta és sarkon fordult.

— Csináljon amit akar! — mondta kesernyésen. — A nagybácsi bizonyára nagyon meglesz elégedve.

És ezzel az ügy el volt intézve. Ettől kezdve az előkelő palotába minden délután föl látogatott egy fiatal pap.

A férj természetesen mindég elszökött hazulról, valahányszor a tanító jött s valahog a klubjában ölte az időt.

Két hétig folyt a tanítás. Egy lecke óra alatt éppen — megérkezett a kanonok nagybácsi. A férj fogadta, aki ez alkalommal még nem ért rá elszökni hazulról.

A derék férj mosolyogva beszélte el most a pap nagybácsinak a feleség vallásos buzgalmát és bekérette az asszonyt, meg a leckeadó fiatal papot a szalonba.

Nagy volt az öröm. A kanonok nagybácsi jószágonosan vallatta az asszonyt, hogy mennyire ment már új hitének ismeretében, de nagy volt csodálkozása, amikor az asszony szörnyű zavart és tájékozatlan feleleteit hallotta.

Most a leckeadó paphoz fordult a kanonok nagybácsi. Vallási dolgokról beszélt vele, de a fiatal pap olyan bolond választokat adott, hogy a kanonok egyre idegesebb lett.

A helyzet már tűrhetlenné vált. A kanonok egyre faggatódzott, míg végre a fiatal pap hirtelen, se szó, se beszéd, föl ugrott a székéről és kirohant a teremből.

Eddig a történet.

Másnap egy előkelő színház hősszerelmes színésze megverekedett az áttért fiatal menyecske férjével s az asszony, meg a férj szétváltak.

A halálra ítélt gyilkos.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, ápr. 22.

Ismerős az újságolvasó közönség előtt Katona György, a csongrádi gyilkos. Nálánál kegyetlenebb és szivtelenebb még a gyilkosok közt sem akad.

Nembánomsága határtalan s az a mesés ezinizmus, ami őt jellemzi, érdemessé teszi, hogy vele foglalkozzunk.

Már a végtárgyalásán megdöbben a bíróság Katona bámulatosan nyugodt viselkedésén, ki semmi megbánást nem érzett rettenetes büne iránt, még akkor sem, mikor a halálos ítéletet moudták ki reá. Most a börtönben sem változott meg, melyben csak kegyelmi kérvénye elintézéséig van.

Szolgáljon az állatias ember jelenlegi viselkedésére nézve az alábbi tudósítás:

A végtárgyalás után este volt már, mikor szuronyok közzé vették a halálra szánt gyilkost és visszakísérték a szegedi csillagbörtönbe. A büntényán hamar elterjedt a híre, hogy halálra szolt az ítélet. A csillagbörtön nagy rabállományában nagy csöndesség mutatkozott, csak Katona György cselélja volt hangos a megrögzött ember jókedvétől.

Először is nekiesett a rabkosztnak és a menázsit a csajka aljáig elfogyasztotta, azt mondta, hogy megszolgált érte, mert reggeltől késő estig ugyancsak megéhezett.

Vacsora után még füttyörészett egy ideig, aztán eljött a lefekvés órája. Azt hitték a czellák körül, hogy a vak sötétségben elfogja a megbánás és a halálfélelem Katona Györgyöt.

De bizony az emberirtó csak egyet fordult és néhány percz muiva úgy horkolt a pricsén, — mintha semmi sem történt volna.

Egész éjszaka figyelték az örök, hogy kárt ne tegyen magában. Nem is volt ilyen szándéka Katona Györgynek.

Azóta ilyen egyformaságban várja Katona György bűnügyének hovaforulását. Két órát sétál naponként két ór között, külön a többi raboktól és ha szóba kerül a halálos ítélet, csak annyit mond:

— Nem marad az annyiba!

N A P I H I R E K.

— **Rendkívüli közgyűlés.** Debreczen város törvényhatósága e hó 25-én rendkívüli közgyűlés tárgyait a hétfő d. e. tartott tanácsülésen készítették elő. A közgyűlésnek két fontos tárgya lesz; a légszeszgyár kibővítésére vonatkozó javaslat tárgyalása s az építési szabályrendelet módosított előterjesztése — A tanács a légszeszgyár kibővítést s az ehhez szükséges összeg megszavazását javasolja a közgyűlésnek, valamint ajánlja az építési szabályrendelet elfogadását, melynél különösen az első szakaszon eszközöltek lényeges változtatást.

— **Határidő meghosszabbítása.** A kereskedelmiügyi m. kir. miniszter az italmérési engedély alapján szokásossá vált étel és élelmiszer kiszolgáltatás eltiltása tárgyában mult év Deczember hó 15-én 86612 sz.: a: kiadott rendeletében a szükséges iparigazolóanyagok illetve iparengedélyek elnyerése

iránti kérvények benyújtása tekintetében megállapított 3 havi határidőt folyó évi deczember hó 31-ig kiterjedőleg meghosszabbította.

— **Kora sírban.** Csak ötödik életévében volt a kis Heller Gusztika, mikor a kegyetlen halál rátört s elrabolta szülei kebléről és szerető testvérei közül. Vidám mosolygását fagyos nyugalom váltotta fel s most már az árthatlan angyalok körében örvendezik szelid lelke. Heller József és neje Saáry Ilona elveszített kedves fiokat gyászolják benne.

— **Idil a vásártéren.** C s u t a k Ambrus czizmadia legény tegnap délután kilátogatott a vásártérre, hogy megtekintse az ott látható esodadolgokat s kellőkép kiszörnyűkődjé magát a kezetlen, lábatlan nimetben megkétfarku bornyuban. Mikor aztán betelt a különféle csodás látványokkal a komédiák előtt hullámzó asszonynevet kezdte szemügyre venni, kedélyeseu hátba püffentve egyik másik fehércselédet az ott vásárolt elmés szerkezetű »párisi labdával.« Egy jóképű hajadonán azonban megjárta Csutak, mert ennek a lovagja egy hatalmas baklevest helyezett kilátásba a kedélyeskedésért. A jókedvű Csutak a lovag urat legyintette orron az ördögös szerszámmal. Ez se volt aztán rest, kiragadta a Csutak kezéből a fűrészporral töltött labdát s azzal az elhatározott szándékkal igyekezett a merénylő Csutak szájába tömni, hogy megéti vele. A mulatságos látványnak persze óriási közönsége akad. míg végre is a megszorult csizmadia legény egyik odavetődött cimborája egy tarisznyát huzott a Csutak bántalmazójának fejére, mire az eleresztette körmei közül áldozatát. — A tabda jórészt már eltűnt a Csutak torkában Támolyogva vezette cimboráját a fonatossor felé, ahol aztán, a gyorsan alkalmazott ellen-szerrel — számos krigli sör képében — nagynehezen sikerült eszméletére hozni a csuffá tett csizmadialeányt.

— **Pórujárt gigerli.** Egy városszerte ismeri gigerlivel eseti meg tegnaz este az a jóízű történetecske. A nevét elhalgatjuk, nevezük őt röviden Roburnak, ő ugyanis nagyra van a hódításaival. Hát Robur ur tegnap estefelé lehorgasztott fejjel bandukolt a Hatvan utcán. Robur ur tudniillik azért horgasztatta le afajét mert bus volt, azon busult, hogy egész nap egy jóra való kalandoskaja nem került. Amint így lehorgasztott fejjel roja a járdát egyszerre csak egy sötét alakot pillant meg egyik ház előtt. A sötét alak megáll, Robur ur is állva marad, s figyelni kezdi amint a sötét alak háromszor megkopogtatja az utcára nyíló ablakot. A következő pillanatban üde női hang szólal meg az ablakon belül: Te vagy az édes? — kérdi. Én mamuskám! — hangzik a felelet s a másik perczen a kissé kinyitott ablakból lehullik a kapukules. A sötét alak bemegy a háza, de pár percz mulva újból visszatér. Robur ur, ki éles figyelemmel kíséri mindent s megállapítja magában, hogy a bájos női hang tulajdon a sötét alak férje, a fentemlitett párbeszéd a jelszó s hogy a sötét alak, tehát a férj bizonyára odahaza felejtett valamit. Alig hogy a férj eltűnik az utcaszarkon Robur ur mindjárt is előlép rejtékéből s megzörgeti az ablakot. Te vagy az édes? — hangzik újból. — Én muczukám! — s Robur ur ravaszul bejut a kapun. Az asszonyka azonban kissé különösnek tartja, hogy férje másodszor térjen vissza azért, hogy a sötét konyhában újból megölelje s bekergeti a szobaleányt. A következő pillanatban világos lesz az asszonyka előtt minden, már azért is, mert a cseléd kihozza a lámpát. A részletekkel már nem

akarunk beszámolni. Robur ur a nagy zavarában nem találta a kilincset, de annál jobban talált a fiatal asszonyka a segrüvel. Végre is Robur ur nagynehezen künn találta magát a kapuban — a férjnek ki másodszor visszatért ölelő karjai között, — Ennek köszönhető, hogy Robur ur nem volt látható ma a korzón, mert bekötözve hideg vizes ruhák között fekszik lakásán.

— **Uj dr. furis.** Halász Oszkár. városunkban általánosan ismert tehetséges fiatal ember a napokban a kolozsvári egyetemen a jogi doktorátusi szigorlatot sikerrel letette. Gratulálunk.

— **Tolvaj lókupecz.** Ugy látszik, hogy nem igen jól ütött ki Váradi György, endrődi lókupecznek a vásár, mert kárpótlás végett idegen jószághoz nyult. Varga Gábor kereskedő a károsult, a kinek zsebéből a tolvaj lókupecz 180 koronát lopott el, de vesztére, mert tetten érték, és a bűnügyihez kísérték.

— **Söröspalaczkok hitelesítése.** A söröspalaczkok hitelesítésére nézve 1889. május 15-én 6523. sz. a. kiadott kir. kereskedelemügyi miniszteri rendelet végrehajtása az 1903. január 1-ig elhalasztott.

— **Elfogott zsebmetsző.** Donka Antal ügynök roszban törte a fejét. A vasuti állomás előcsarnokában Breier Dezső utazó zsebet nagyon duzzadtnak találta. Donka a tolongást arra használta fel, hogy Breiernek zsebet egy finom kis ollóval körülvágta, de mielőtt a tárczát kivette volna Breier észrevette Donka gonosz szándékát. A zsebmetszőt rögtön elfogták s átadták a rendőrnek, ki Donkát be kísérte a bűnügyi osztályhoz.

— **A vásáros atyafi.** Hazafelé tartott már Jár János gazda az ő kedves oldalbordájával és a megvásárolt borjas tehénnel együtt, a mikor oda értek a hol a karikákkal dobálják a késeket egy nagy körben.

Nosza János bácsi is neki erőlködik és eldobált egy hatost. Mikor már a tizforintost is felakarja váltani, akkor odaszól az anyjuk hogy hát, — tudja János, ne izéljen már kend, hiszen nem lehet arra rálökni a karikát mert lefele van az hegyivel, — igen ha meg fordítva volna.

— **Vizbefult menekülő közben.** Hátborzongató jelenet játszódott le tegnap Krakkóban a Visztula partján. Egy rendőr üldözöbévett egy Skoupski nevű többször büntetett 14 éves csavargót. A suhancz futott, ahogy bír s beleugrott egy, a Visztulá partjához kötött csónakba. Ugyane pillanatban azonban már a rendőr is a csónakban volt. Perczekig tartó dulakodás támadt most a rendőr s a magát kétségbeesetten védő suhancz között, mi alatt száakra manő nép gyűlt össze a parton s a közeli hidon. A flunak sikerült magát a rendőr kezeiből kirántania s a vízbe ugrott, hogy a másik partra usson át. A folyó azonban meg volt áradva s nagyon ragadó volt, úgy, hogy a fiu, ki a dulakodásban különben is kifáradt, csakhamar elvesztette erejét s miután a habokból kétszer fölmerült, végkép elnyelte az ár. A rendőr csak nagy nehezen bírt kimenekülni a rárohanó ingerült tömeg elől.

— **A csengeri kalapok.** Tudvalevőleg, ezek olyan széles karimájú, öblös tartalmu, piros zsinóros kalapok, a melyeket csak a csengeri bockoros németek hordanak, és a melyekről okvetlen rájuk lehet ösmerni. Azonban még más sajátsága is van ennek a kalapnak, t. i. az, hogy ha az ember a fejébe nyomja, nem veszi azt le semmi forgozól sem, sőt még egyéb sem.

Megmutatta ezt a tegnapi vásáron az a

két csengeri lókupecz gazda is, a kik vásár után, a laczikonyha mellett mulatva össze veszték vagy négy bősörményi vásárossal. Mikor már nagyon kimelegedett a veszekedéstől a két csengeri paraszt egyszerre csak előkapták azokat a híres ólmos végűeket és alaposan nekiereszkedtek a verekedésnek. A vége a dolognak az lett, hogy minden kalap a földön feküdt, csak a két csengeri kalap maradt fenn rendeltetése helyén.

— **Részeg a talyigás.** A vásár örömeiből Pető Sándor talyigás is kiakarta venni részét, s 20 darab fonatos bekebelezése után elcsigázott paripájához ment s a maradék fonatosból azt is megkínálta, melyet a paripa mohón megevett. Pető aztán egy csapszék elé vezette lovát s künt hagyta az utcán, maga pedig betért egy kis italra, ahol alaposan beszélt. A csapszékéből valahogyan ki birt botorkálni, s felmászott a talyigájára s indulást parancsolt a paripának melyet az hűségesen teljesített is. Pető ez alatt végig nyult a talyigán s elaludt. A rend éber őre azonban észrevette a rendelkezést s Petőt beszállította a jőzani-tóba a paripát pedig a város istállójába.

— **Egy család tragédiája.** Léváról írják: Szlivka Margit, Szlivka János géplakatos 15 éves beteges leánya, pénteken délután házuk padlásán fölakasztotta magát. Apja akadt rá, akit az eset annyira fölízgatott, hogy szív görcsöket kapott — szivbaja volt — és pár perc alatt meghalt. A felesége most nagy ajándékban szintén súlyos betegnek fekszik. A leány állítólag azért lett öngyilkos, mert egy szédelő jóvendőmondó rosszat jószót neki.

— **Családi kötelmek.** Leganó spanyol városkában, mely tébolydajáról nevezetes, a minap mulatságos eset történt a pályaudvaron. A mikor a vonat berobogott, az utasok bámulva látták, hogy az egyenruhás állomási főnök helyett a vonat előtt egy nőnek öltözött furcsa férfi osztogat narancsokat. A vonatvezető megkérdezte, hogy a nő ruhás férfi nem más, mint az állomási főnök, azt hitték hát, hogy megőrült és csendőrtököt hívtak, hogy elvitessék a tébolydába. Mielőtt azonban ez megtörténhetett volna, az állomási főnök átöltözött rendes uniformisába és előbbi furcsa viselkedését következőleg magyarázta meg: Egy kis gyermeke van, melyet kecsketejen nevelnek, mert anyja gyenge arra, hogy maga szoptassa. Az anyja mindennap maga fejte meg a kecskét, de két napra el kellett utaznia és mikor az állomási főnök maga akarta megfejteni a kecskét, hogy a gyermekét megítassa, a kecske megijedt tőle és nem engedte magát megfejteni. Az állomási főnök nem tudta, hogy mit csináljon, a csecsemő torkaszakadtából kiabált az éhség miatt és a kecskebesétt állomási főnök végre magára kapta a felesége ruháit, mire a kecske nyugodtan turtte, hogy megfejje. De mialatt ezzel foglalatkodotta, hogy a vonat közeledik és megfeledkezve arról, hogy milyen furcsa ruhában van, kirohant a peronra, hogy hivatali szolgálatát teljesítse.

Üzlet

megnyitás.

Gyarmathy János mészáros

Dégenfeld-tér 9 sz. (Csapó-u. sarok) Husárok I. rendű 50, II. r. 44 kr. 1 kgr. rostélyos 5 szeletben. Friss és füstölt sertéshus napi folyó árnál 4 krral olcsóbban. Vegyes hided felvágott állandóan triss. Virsli és szalvalade drbja 4 kr. Az üzlet reggel 6-tól este 8-ig nyitva. **Főüzlet: Bethlen-utca 29.** (saját ház). Itt a husárok: I. rendű. 48 kr. Itt is mindenféle hentes cikkek kapha-

tók. **Vendéglősök megfelelő árendményben részesülnek.**

Kiváló tisztelettel
Gyarmathy János.

Színház.

MŰSOR:

Kedden, Szathmáry Árpád II. vendéjjátékául »A z a r a n y k a k a s«. Énekes bohózat 3 felv.

Szerdán, Szathmáry III. vendéjjátékául »A z u j c z é g.« Színmű 5 felv.

Csütörtökön jótékonycélu előadás a Vereskereszt egyesület javára.

Pénteken jótékonycélu előadás a Vereskereszt egyesület javára.

Szombaton »A c o r n e v i l l e i h a r a n g o k«. Nagy operette 3 felv.

Vasárnap d. u. »A b á n y a m e s t e r«. Operette 3 felv.

Este »K u r u c z f u r f a n g«. Színmű 5 felv.

* **Az apósok.** Vigjáték 3 felvonásban. Irta: Gabányi Árpád. A tegnap esteli előadást méltán sorozhatjuk az ünnepesebbek közé. Id. Szathmáry Árpád, a Víg-színház kitűnő tagja, a mi régen ismert jó Szatyi bácsink jött el hozzánk vendégszerepelni, hogy gyönyörködtessen bennünket az ő természetes igaz, mesterkéltég nélküli művészi játékában. Szűnni nem akaró taps fogadta a nagy művészt, kit tisztelői gyönyörű babérkoszorúval leptek meg, melynek szallagján e felirás volt: (Esten hozott. Debreczeni tiszteletlőid 1901. IV. 22.)

A művész egyéniségéhez alakított volt a szerep, melyet óriási hatással játszott meg. Bogyai Farkas, a jószívű após, aki flát akarja menteni egy szerelmi kalandból eredt kalamitából s emiatt ezerféle bajba kerül. —

Szüntelenül fel-felhangzott a taps, a tettségnyilvánítás, a folytonos derűtség. Nyílt színen többször hangzott fel a taps és felvonások után még a vastüggöny elé is kihívták.

De hiszen felesleges nekünk az ő művészi játékát bővebben taglalni. Ismeri őt a debreczeni színházlátogató közönség nagyon jól. A ragaszkodásnak, a tisztelő szeretetnek fényes bizonyossága volt ez a telt ház, mely a művészt tisztelte meg ezzel.

Most beszéljünk ifj. Szathmáry Árpád játékaról, a ki a másik, a puritán após szerepét játszotta azzal, kinek szívetől szakadt, kinek művészi ereje átplántálódott az ő lelkebe is. Bizony bizony mondjuk, ha közeli barátság nem füzne vele össze bennünket s nem ismernők az ő tulszerénységét, elmondanók, hogy nagy művész atyának méltó fia volt. Elmondanók, hogy ugy alakításában mint játékában önmagát multa felül. Olyan Felvinczi Eduárdot, mint ő volt, messzeföldön kellene keresni. Büszke vagyunk a mi ifju Szatyinkra, ki kiváló művészapjának követi nyomdokait.

A többi szereplőkről is csak dicsérettel emlékezhetünk. Említsük elsősorban Takács Mariskát, a ki Juliskát szerepében igazán természetesen alakította az aggódó, szerető ieteliséget. Kedves megjelenésű, édes beszédű színésznő, aki még sokra viheti. Szabó Irma Margit szerepét játszotta remekül. Pávay Ilonka Laura szerepében fejtett ki jó igyekezetet. Sarkadi Aladár a szerénykedő orvos szerepét játszotta meg igen ügyesen, míg Zab Feri szerepében Tanay remekelt. Érczkövy volt egyedül, ki sehogysem tudott bele illeszkedni szerepébe. Még neki sok-sok gyakorlatra van szüksége, hogy ily szerepekben dicséretreméltót produkálhasson. — Ödry Árpád a régi jó volt.

A közönség teljes meglegedését jelezhettük a tegnap esteli előadásról.

Ne merj magyarul énekelni!

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, április. 22.

E hónap 11-én Örvényesen, Veszprém-megyében a tanulók husvétii szent gyónás és áldozásukat végezték. Mise alatt magyarul énekeltek.

Ez szegyet ütött három parasztnak a fejébe s a templom előtt inzultáltak a tanító, »betyár, gazember, veszett kutya« stb. címeket eregetvén moslékos szájukból, természetesen ékes sváb nyelven.

— A miénk az orgona, — a miénk a templom, többé ne merjen magyarul énekelni!

Valának pedig e moeskoszájuk a következők: Kugler István, Rédl József, és Steierlein József, akik különben egy veszprémi lap szerint a magyar nyelvet éppen olyan jól beszélik, akárcsak a fürediek vagy az aszófiók.

Táviratok.

Elgázolta a vonat.

Budapest, ápr. 12. (Saját tudósítónktól.)

Sokat talált az este hőrpinteni a pálinkából K o v á c s József negyvenhároméves munkás.

De részegségének csufosan áldozatául esett.

Ittas állapotban az alsó kőbányai állomás közelében akart a vasuti sineken keresztül menni. — Egy arra haladó vonat a szerencsétlen embert elgázolta. A gép bal-karját levágta.

A Rókusba vitték s ott karját amputálták.

Spanyolország és a papság.

Páris, ápr. 22. (Saját tudósítónktól.)

Havas ügynökség jelenti Madridból: Mária nagy antiklerikális népgyűlés volt, amelyen sok asszony is részt vett. A szónokok beszédekben hadat izentek a klerikalizmusnak és az egyháznak az államtól való elválasztását és a tanügynek az egyháztól való függetlenítését követelték. A szónokok a klerikalizmust tették felelőssé Spanyolország hanyatlásáért.

A pattersoni összeesküvés.

Páris, április 21. (Saját tudósítónktól.)

Havas ügynökség jelenti Madridból: A Bréma felé tartó Halle nevű csomagszállító hajó tegnap V f g ó b a érkezett. — Az utasok között állítólag egy anarchista van, a kinek része van a Rosarióban és Pattensorban fölfedezett összeesküvésben. Viganóban az illető nem akart kiszállani. A német rendőrség értesülvén a dologról, előkészületeket tett, hogy az anarkistát Brémában megérkezésekor letartóztassa.

A délafrikai háború.

London, április 22. (Saját tudósítónktól.)

A Reuter ügynökség jelenti Pretóriából: Egy németalföldi hirlaptudósítót letartóztattak, — mert állítólag rágalmazta az angol csapatokat egy tudósításban, amelyet ki akart csempészni.

London, április 22. Az az útközvet, amely a 9. dsidásezrednek egy törbe csalt csapata és a burok között folyt, — mint ujabbban jelentik, — e hó 18-án Krügensdorp mellett volt.

Tőzsde.

— Goldstein Mór debreczeni bankiroda tudósítása.

— Déli zárlat. —	
Buza 1901. áprilisre	7.60
» » májusra	7.64
Buza » októberre	7.72
Rozs 1901. áprilisre	7.75
Rozs 1901. októberre	7.70
Zab 1901. áprilisre	—
Zab 1901. októberre	5.56
Tengeri 1901. májusra	5.28
» » júliusra	5.39
Irányzat szilárd.	

Különlélek.

+ **Robinson.** Maholnap mi sem szentebb a történelmüvárak előtt. Most meg Robinson Crusoe legendájából vágják ki a szürke igazságot. Azt maga Defoe is megírta, hogy hőst élő alakról mintázta. Selkirk Sándor angol matróz sorsa adta néki az ideát kalandos szép regényéhez, az a Selkirk, ki Juan Fernandez szigete mellett szenvedett hajótörést.

Selkirk, — most sül ki, — nehéz természetű ember volt. Dühös erőszakos, konok (bár mindeme tulajdonságának hasznát vette a szigeten) s egy rakás kellemetlensége volt már az életben midőn 1704 ben mint révkalauz szolgált a híres kalóz Dampier hajóján. Dampier nem igen hagyott magával komázni Selkirket, valami fegyvereszés miatt rövidesen kitétette a hajójaról az elhagyatott Juan Fernandez szigetre. Ott maradt öt esztendeig. 1709 ben akadtak rá, még pedig éppen Dampier emberei. Akkorra azonban ugy elfeledte az angol nyelvet, hogy alig tudták megérteni s egyébként is teljesen elvadult. Apránként civilizálták s néhány kalózbravur révén csinos kis vagyorra tett szert. 1720 ban mint angol tengerészt halt meg. Largoban a kis skót ki köztben ma is muogaják még születési házáat s abban egy kis, ladixot, meg tivóserleget melyeket fernandez kálváriáján készített.

+ **Leánysziv.** Miért szakítottál Bélával,

— Csak nem mehetek feleségül egy

egy betört orru emberhez?!

— Béla betörte az orrát?

— Igen.

— Nem is tudtam . . . Hogyan történt a

baletet?

— Labdázás közben ugy megütöttem,

hogy az orraesontja eltörött.

+ **Olcso világ Magyarorszon.** Hogy a tizenhetedik században milyen nagy volt az olcsóság Magyarországon, kitünik a következő levélből, melyet Apaffy Mihály, Erdély fejedelme sógorának, Bornemissza Miklósnak írt:

Kedves sógor! Hallottam, hogy a nagyváradi vásárt meg fogod látogatni, azért azon kérelemmel fordulok hozzád, légy szives számomra egy fejedelemnek való paripát vásárolni, az árral ne fukarkodjál, még ha 20 bórast is kellene érte adni.

A bórás akkoriban a magyar forintot képviselte a tizenhét garasból állott.

Debreczeni löverseny.

Második nap, vasárnap ápr. 28-án.

1. Nyeretlenek versenye. 1200 korona. Ebből 1000 koronát ad a m. kr. földvelé-ügyi Minister; 200 korona egyleti díj. Távo-
ság kb. 1200 méter. 1. Br. Bánffy Albert 4é. sg. k. Tatjana 2. Ó kir. Fens. Ferencz József Braganczai hg. 3é. sg. k. Gracilis 3. Br. Szentkereszty Pál 3é. stp. m. Karikacsapás 4. Geist Gáspár ur 4é. sg. k. Bájós 5. Ugyan az 3é. p. m. Revenant 6. Ugyanaz 3é. sg. k. Ildikó 7. Ugyanaz 3é. p. m. Nyakas 8. Jóny Ferdinánd ny. hv. h. száz. ur 3é. p. k. Prima 9. Csiszár István husz. fhdn. ur 3é. p. m. Remete F. 10. Liptay Béla ur 3é. fek. m. Convictor 11. Ugyanaz 3é. sg. k. Siker aj

12. Gallus Kelemen drg. hdn. ur 3é. stp. k. Barmaid 13. Merkovits István hv. h. fhdn. ur 4é. p. k. Brangäne 14. Urbán Péter ur 3é. sg. k. Álczás 15. Edlinger Oskár husz. hdn. ur 3é. sg. k. Retek 16. Br. Berg Hermann husz. sz. 3é. stp. k. Tricolore (Elzáratott 16 nevezéssel.)

II. Totalisateur-verseny. 1700 korona. Ebből 1500 koronát ad a m. kir. földmívelés-ügyi Minister; 200 korona egyleti díj. Távo-
ság kb. 2400 méter. 1. Br. Bánffy Albert 4é. sg. k. Orchidé 2. kir. Fens. Ferencz József Braganczai hg. 4é. sg. k. Diva 3. Geist Gáspár ur 3é. sg. m. Mr. John 4. Ugyanaz 3é. sg. m. May's Slave 5. Csiszár István husz. fhdn. ur 3é. p. m. Remete F. 6. Liptay Béla ur 3é. fek. m. Convictor 7. Koller Ede uhl. fhdn. ur 6é. p. m. Maikönig fv. 8. Urbán Péter ur 3é. sg. k. Álczás (Elzáratott 8 nevezéssel.)

III. Nyulasi gátverseny. 1400 korona. Egyleti díj Távo-
ság kb. 2400 mster. 1. Br. Bánffy Albert 4é. sg. k. Tatjana 2. Ugyanaz 5é. p. her. Erdész 3. Gr. Starhemberg Vil husz. száz. 4é. p. her. Cocker 4. Br. Szentkereszty Pál 4é. p. m. Peninsular 5. Geist Gáspár ur 4é. stp. m. Des-Grioux 6. Ugyanaz 4é. sg. k. Julis 7. Ugyanaz 4é. sg. m. Viveur 8. Liptay Béla ur 4é. p. k. Tattogó 9. Kreiser Frigyes tüz. fhdn. ur 6é. p. her. Lubeck 1000 kr. 10. Chernel György ur 4é. sg. k. Elluczi 11. Gr. Merveldt M. husz. száz. 4é. sg. m. McGorva 1000 kr. 12. Strauss János tüz. fhdn. ur 5é. p. k. Castagnette 1000 kr. 13. Koller Ede uhl. fhdn. ur 6é. p. m. Maikönig fv. 14. Br. Fekete Aladár husz. tiszt. 4é. p. her. Tribes 15. Br. Berg Hermann husz. száz. 4é. sg. k. Barkarol (Elzáratott 15 nevezéssel.)

IV. Hadseregi akadályverseny. 1400 korona. Egyleti díj. Távo-
ság kb. 4000 méter. 1. Gr. Pongrácz János husz. hdn. 5é. sg. k. Triple sec 2. Ó kir. Fens. Ferencz József Braganczai hg. id. p. her. Pásztor fv. 3. Gr. Starhemberg Vil. husz. száz. 4é. p. her. Cocker 4. Ugyanaz 4é. sg. k. Paquin 5. Seges váry István hv. husz. száz. ur 5é. stp. her. Váltó 6. Gr. Keglevich György husz. hdn. 4é. stp. her. Remek 7. Hagelin Henning uhl. fhdn. ur 4é. stp. m. Próba 8. Csiszár István husz. fhdn. ur 4é. p. k. Lady Kildare 9. Gr. Merveldt M. husz. száz. 6é. sg. her. Ferkó fv. 10. Koller Ede uhl. fhdn. ur 6é. p. m. Maikönig fv. 11. Gr. Pongrácz János husz. hdn. 4é. stp. m. Kong Harald 12. Hoffmann Lipót hv. husz. őrn. ur 4é. sg. her. Solaro 13. Ugyanaz id. p. her. Csehi 14. Ékes Károly hv. husz. fhdn. ur 4é. p. her. Nyiripajkos (Elzáratott 14 nevezéssel.)

V. Szent-Györgyi akadályverseny. 2000 korona. Adja a Magyar Lovaregylet. Távo-
ság kr. 4800 méter. 1. O kir. Fens. Ferencz József Braganczai hg. id. p. her. Pásztor fv. 2. Gr. Starhemberg Vilmos husz. száz. 6é. sg. hv. Ex offo 3. Br. Szentkereszty Pál 5é. p. k. Pele 4. Geist Gáspár ur 4é. p. m. Svitcher 5. Ugyanaz 4é. stp. m. Des-Grioux 6. Ugyanaz 5é. stp. k. Bokros 7. Világhy Gyula ur 4é. p. k. Jeszenice 8. Liptay Béla ur 4é. p. k. Pattogó 9. Ugyanaz 5é. stp. her. Lázsiás 10. Gr. Merveldt M. husz. száz. 5é. p. m. Contrás 11. Hoffmann Lipót hv. husz. őrn. ur id. p. her. Csehi (Elzáratott 11 nevezéssel.)

VI. Vigaszverseny. Eladóverseny. 1200

korona. Egyleti díj. Távo-
ság kb. 1600 méter. Nevezés kötelező mindazon lovakra, melyek a folyó évi debreczeni sik, és akadály versenye-
nyekre nevezve lettek. 1. Erdész 600 kr. 2. Jordán fv. 1000 kr. 3. Orchidé 2090 kr. 4. Tatjana 2000 kr. 5. Kong Harald 2000 kr. 6. Triple sec 2000 kr. 7. Gracilis 2000 k. 8. Brat 609 kr. 9. Diva 2000 kr. 10. Pásztor fv. 2000 kr. 11. Svengali fv. 2000 kr. 12. Coker 2000 kr. 13. Paquin 2000 kr. 14. Ex Offo 2000 kr. 15. Karikacsapás 2000 kr. 16. Peninsular 2000 kr. 17. Galamb fv. 2000 kr. 18. Pele 1000 kr. 19. Bájós 2000 kr. 20. Ildikó 1000 kr. 21. Dijnok 1200 kr. 22. Revenant 1200 kr. 23. Mr. John 2000 kr. 24. Des Grioux 2000 kr. 25. Viveur 2000 kr. 26. Julis 2000 kr. 27. Nyakas 2000 kr. 28. Morgó fv. 2000 kr. 29. May's Slave 2009 kr. 30. Svitcher 2000 kr. 31. Bokros 2000 kr. 32. Váltó 2000 kr. 33. Remek 2000 kr. 34. Cyprienne 2000 kr. 35. Prima 2000 kr. 36. Próba 2000 kr. 37. Jeszenice 2009 kr. 38. Remete F. 2009 kr. 39. Midnight fv. 2000 kr. 40. Layd Kildare 2000 kr. 41. Convictor 2000 kr. 42. Siker fv. 2000 kr. 43. Ex Lex 2000 kr. 44. Patogó 2000 kr. 45. Gip 2000 kr. 46. Lázsiás 2000 korona. 47. Lubeck 1400 kor. 48. Elluczi 2000 kor. 49. Falurossa fv. 2000 kor. 50. Kedves 2000 kor. 51. Barmaid 600 kor. 52. Pain de Corinthe 600 kor. 53. McGorva 2000 kor. 54. Contrás 2000 kor. 55. Ferkó fv. 2000 kor. 56. Brangäne 2000 kor. 57. Castagnette 600 kor. 58. Maikönig fv. 2000 kor. 59. Álczás 1600 kor. 60. Vagyon 2000 kor. 61. Retek 2000 kor. 62. Trips 2000 kor. 63. Tricolore 2000 kr. 64. Barkarol 2000 kr. 65. Dirt cheap 600 kor. 66. Solaro 2000 kor. 67. Csehi 2000 kr. 68. Savante 2000 kr. 69. Nyiripajkos 2000 kor.

(Elzáratott 69 nevezéssel.)

A debreczeni folyó évi április havi löversenyek (öltételei (proposíciói) bőveiben: a »Vadász és Verseny-lap« folyó évi 11 dik számában — márczius 16., — valamint a »Wochen-Renn-Kalender« folyó évi 11 dik számában — márczius 15 — olvashatók.

Kelt Debreczenben, 1901. évi április hó 17 én esti 10 órakor.

Kiadta:
Engeszer József,
titkár.

CSARNOK.

A méregkeverők.

— Regény a népeletből — 46
Írta: **Szini Péter.**
XVIII.

A jó madár tovább beszél.

Nem is lett volna baj közöttünk, ha feleségemnek nincs egy házsártos vén anyja ki egyre perelt, veszekedett velem, mert megtagadás: Julist pár hét mulva már elhanyagoltam. De Julis áldott lelkü. jó feleség volt. Soha szememre sem vetette sok éjeli kimaradásomat, azonban a vén anyja annál jobban csatarált. Végre is kijöttem a türelem kerékvágásából.

— Ejnye, a paraszt mivoltodat! — gondolám. — Hát te fogsz engem kunórozni? No, megállj, majd elhallgattalak én téged! Egy reggel megmérgeztem a kávéját s magam meg átlvagoltam a szomszéd faluba oda voltam estig. Mikor hazaérkeztem, az én beszédes anyósom már szépen ki volt le

00 méter.
a, melyek
adály ver
600 kr.
2090 kr.
2000 kr.
000 k. 8.
Pásztor fv
12. Coker
Offo 2000
Peninsular
18 Pele
kó 1000 kr
2000 kr. 23.
2000 kr.
0 kr. 27.
S kr. 29.
r 2000 kr.
0 kr. 33.
00 kr. 35.
37. Jesze
9 kr. 39.
dare 2000
r fv. 2000
2000 kr.
0 korona.
2000 kor.
dves 2000
ain de Co-
kor. 54.
2000 kor.
gnette 600
9. Álczás
61. Retek
Tricolore
Dint cheap
67. Csebi
Nyiripajkos
is havi lő
dóvel ben :
évi 11 dik
alamint a
évi 11 dik
hatók.
évi április
a :
József,
f.
k.
46
szél,
nk, ha fe-
vén anyja
mert m.
r elhanya
leség volt-
jeli kima-
annál job-
türelem
t! — gon-
unérozni?
én téged!
kávét s
zéd faluba
eztem, az
ki volt te

ritve. Nem szolt biz az többé egy szót sem.
Hogy beléptem a szobába, az eddig bá-
rányszelidségü Julis a furiák dühével rohant
felém
— Jere, jere, gyilkos! Nézd: mit tettél
Megölted anyámat! — kiáltotta.
— Megbolondultál, te asszony? — cso-
dálkoztam én. — Hogyan beszélhetsz ilyent?
— Csak ne is tagadd. Tudom én, hogy
megmérgeztél! — felelt az asszony Hanem
majd elbárik veled érette a törvény. Megyek
és bejelentelek!
Indult az ajtó felé, de én utána rohan-
tam s megragadtam a nyakát.
— Az asszony ellentállt, de hasztalan.
Dühöm teljes erővel tört ki. Hát az áruljon
el, kiért a drága anyámat másvilágra küld-
tem.
— Inlis! Legyen eszed! — kiáltottam a
földön fetrengőhöz.
— Eredj, gyilkos!... Bocsáss!...
Engem is meg akarsz ölni, — mint anyá-
mat?
— Meg, ha el nem hallgatsz! — felel-
tem én kitörő dühvel.
— Az asszony menekülni igyekezett,
miközben folyvást kiáltotta, hogy be fog
jelenteni a hatóságnál anyja megmérgezése
miatt.
Beláttam, hogy nem szabad az asszonyt
életben hagynom, ha csak azt nem akartam,
hogy életfogytig-tartó börtönre ítéljenek. Le-
nyomtam hát fejét a földhöz és teljes erővel
szorítottam torkát mindaddig, míg meg nem
halt kezem között.
— Szörnyü ember! — kiáltotta Vályog
elrémtült arczczal.
— Hát biz én kerülni akartam a nagyobb
roszat s elkövettem a bünt, hogy nagyobb
vétkemet el-leplezem vele, de így sem me-
nekihültem. — Elfogtak az asszony halála
miatt, mert a gyanu ellenem irányult de hát
velem nem boldogult a törvény. Nem vallok
én a Pilátusnak sem.
Ugy el tudtam formálni a dolgot, hogy
csak háromévi börtönt kaptam mert nem
tudtak ellenem bizonyítani, sőt az egész falu
népe bizonyosság volt mellettem, hogy nagyon
szerettem feleségemet s nem hitte senki,
hogy kezem által hal volna meg.
— Így segíti néha a gonoszt az Isten!
— mondá Vályog Mihály.
— Már akárci, — de nagyot segítet
rajtam.
Holnapután lejár az én időm és szabad
leszek, minf a ma dár. Az igaz, hogy a vizs-
gálat f elemésztette összes vagyonomat, de
hát csak elélek valahogy. Felkeresem Mak-
kos Laczit barátomat, majd segít ő rajtam.
Ugy hallottam, hogy nagy ur lett belőle,
mióta meghalt az apja.
— Az már igaz! — felelt Vályog. Én
nagyon jól tudom a dolgát, mert sógora
vagyok.
— Sógora? — képedt el Veresfalvi. —
Hát miért nem mondta eddig? ... No ez
derék! ... Mit cselekedett maga, atyafi,
hogy idekerült?
— Mondtam már, hogy én ártatlanul
kerültem ide. Makkos Laczi megmérgezte az
apját s egy gonoszlelkü asszony reám es-
küdté a gonozságot. Ne menjen kelmed ah-
hoz a gonosz emberhez. Elkárhozik, a ki
szóba is áll vele.
— De már én elmegyek hozzá, akár-
milyen ember legyen is. Velem nem fog
sokat teketóriázni. Tudja ő, hogy ha én csak
egy szót szólok, megnyílik előtte a börtön
ajtaja. Ettől pedig retteg ám a gazember! ...
No, csak találkozzam vele! Majd az elevenére
tapintok én neki! ...
Vályog Mihály sok mindent elgondolt:
Vajjon nem jó volna-e tudatni a törvény-
nyel a Veresfalvi dolgát? Hátha így kide-
rülne az ő ártatlansága és Makkos bászáló
bűnössége.
(Folyt. köv.)

Bérkocsik díjszabályzata.

	Két lova	E lova
I. Napozásra.		
Égész napra, reggeli 7 órától esti 9 óráig	8	10
Fél napra, reggeli 6 órától d. n. 1-ig, vagy d. n. 1-2-ől esti 9 óráig	8	10
II. Oraszámra.		
Fél órára	40	50
1 órára	60	75
Egy egész órára	80	100
Minden következő órára	40	50
Az utolsó órára tul félórára v. kevesebb időre	20	25
III. Egyes járatokért.		
Megállapodás és visszatérési időből a város sorompóiáig belüli	50	60
IV. Meghatározott járatok.		
Temetésnél (valláskülönbség nélkül), ha a végtisztesség a templomban történik, Atemetőbe k és vissza	1	1
A háztól egyenesen a temetőbe ki és vissza	20	20
A színházhoz menet	60	60
A színházból jövet	60	60
A bármely vasuti indóház vagy raktárhoz nap pal menet vagy jövet kémi táskával	50	50
Éjjel	80	80
A kocsi mellé elhelyezett minden darab málha után külön 10 krajczár díj jár.		
A korcsolyázó, vagy csónakázó tóhoz, csukorgyár, légszuszogó, kertészeti szgyet és gözmalomhoz menet vagy jövet	50	50
menet és visszajövet egy órai várakozással nagyerdei fürdőhöz, polgári vagy katonai lövöldéhez menet vagy jövet	50	50
menet és jövet egy órai várakozással minden következő órára	60	60
12 ó barom- és lovászárterre oda és vis- ssa egy órai várakozással	120	120
minden következő órára	40	40
tonai laktanyához és katonai kórházhoz menet vagy jövet	50	50
és visszajövet 1 órai várakozással órán.	80	80
	40	40

Eladó szőlő vesző.

Eladó martinkai borszőlő vessző
1000 drb. 8 korona.
100 drb. 1 korona.
Értekezhetni özv. **Dobschort**
Józsefnél Csapó-u. 9 sz. a.

Kunz József és Társa

cégnél, kistemplombazár
A legujabb
női ruhaszövetek,
selyem áruk mosó kelmék
nagy választékban
igen jutányos áron
szerezhetők be.
Maradékok és kiselejtezett ÁRUK
rendkívüli leszállított áron
adstnak el.

Meghívás.

A debreczeni kerületi betegsegélyző pénztár
folyó apr. hó 28-án d. e. 10 órakor Hajdumegye székházának nagytermében

rendes közgyűlést

tart, melyre a közgyűlési kiküldöttek tisztelettel meghívotnak.

Tárgyak.

1. Az igazgatóság pénztári jelentése és a számadások előterjesztése.
 2. A felügyelő bizottság jelentése és a felmentvény iránti határozat.
 3. A felügyelő bizottság-és
 4. a választott bíróság megválasztása.
- Debreczen, 1901 április 18

Az igazgatóság.

*) Neteláni indítványok a közgyűlés előtt 8-nappal az elnökségnél írásban
nyújtandók be.

Szépség és egészség.

Étvágytalanság és Gyomorgyengeség
gyógyítására ezrek mennek Karlsbadba holott
ezt a célt otthon is elérhetik

Rozsnay M. PEPSINBORA

használata által, mely az emésztést elősegíti
és a gyomrot rövid időn tökéletesen helyre-
állítja.
Egy üveg ára 2 kor. 40 fill., 6 üveg franco küldve
12 kor 12 fill.

A t. ez. közönség figyelmébe ajánljuk, hogy minden készítményeink törvényesen bejegyzett védjegygyel vannak
ellátva, mely az aradi szabadságszobrot ábrázolja.

Kapható: **ROZSNYAY MÁTYÁS** gyógyszerterében Arad Szabadság-tér,
valamint minden magyarországi gyógyszerterében. (1.)

Váltóláz és hideglelés ellen

legbiztosabb és legkellemeőbb szer, különösen
gyermekeknél kik a keserü chinint másképp be-
venni nem tudják a **Rozsnay M.-féle**

Chininezukorka és Chininesokoládé

melyet a magyar orvosok és természetvizsgálók
nagy gyűlése 1869-ben **Fiuméban pályadíjjal** kisso-
ruztott. **Értéktelen hamisításoktól óvakodjunk.** Mindenki
csak a **Rozsnay M.-féle** pályaszorosított készítményt
kérje és fogadja el, melynek minden egyes csa-
magoló papirosán **Rozsnay Mátyás névvel** és ol-
vasható.

Singer varrógépek nélkülözhetetlenek a háztartás és iparban.
 Singer varrógépek mintaszerűek szerkezet és kivitelben.
 Singer varrógépek a gyárüzemben legelterjedtebbek.
 Singer varrógépek utólérhetetlenek szolgálati képességben és tartósságban.
 Singer varrógépek a divatos műhímzésre a legalkalmasabbak.

Ingyen oktatás a divatos műhímzésben is.

A Singer Co. varrógépei világhírüket a kitűnő minőség és nagy szolgáltatási képességnek köszönhetik, melyek kezdettől fogva összes gyártmányait kiuntették, a folyton emelkedő eladás, az előkelő kitüntetések minden kiállításon és majdnem 50 éves fennállása a gyárnak a legbiztosabb garanciák gépeink jóságáért.

Singer elektro-motorok, különösen varrógépek hajtására, minden nagyságban.

Világkiállítás
 Páris 1900.
 GRAND PRIX.

Singer Co. varrógép részvénytársaság

Debreczen, Piacz-utca 42.

A ki szereti a zenét az vegyen

CELOPHON-1

egyik neme a legpompásabbharmonikának melyen mindenki minden kóta ismeret nélkül dalokat és táncdarabokat stb. tud játszani ára csak 16 korona. **Arjegynek ingyen.**

Ügyes képviselők és viszont elárusítók kerestetnek. Vezérképviselőség Magyarország részére:

ROS ENTHAL A. Budapest; V. Arany János utca 25.

Cs. és kir.

udv. hangszergyár.

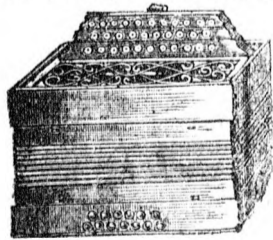
Sternberg Armin és Testvére,

Főraktár és iroda: Budapest, Kerepesi-ut 36.

Minitur-Ariston.

Ezen új találmányu bájos hangszerezen a legkedveltebb magyar vagy más nótákat elhuzhatja még az is, kinek fogalma sincs a zenéhez. Ára 8 frt 50, a kóták darabja 25 kr.

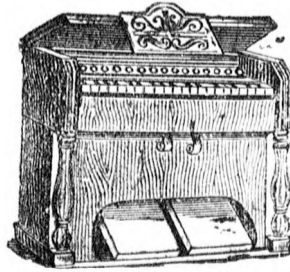
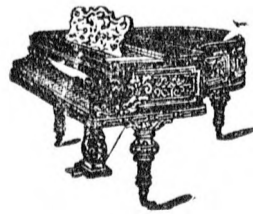
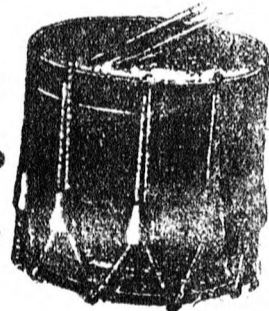

Kitűnő hangu harmonikák
 3 frttól feljebb 4, 5, 6, 8, 10 frt.

Zongora-termek:

Kossuth Lajos-utca 22.
 (Károly-körút sarkán)

Zenepalota.

Dallama csengő, egyenlően tömör erőteljes hangu zongorák a legdusabb választékban.

Mindenütt kitűnőnek elismert, saját gyártmányu iskola, szalon és egyházi harmoniumok.

Erard, Feurich, Kern, stb. világhírű zongorák kizárólagos képviselője,

Képes árjegyzék: a) harmonikákról, b) mechanikai zenélő művekről és zenélő dísz tárgyakról, c) az összes egyéb hangszerekről mint hegedűk, fuvolák, czimbalmok, cziterák, harmoniumok, zongorák stbről ingyen és bérmentve küldetük, csak megnevezendő, hogy miféle hangszerről kívántatik az árjegyzék.

Vendéglátóknak zenélő automataik.

Debreczen, nyomtatott Kutasi Imre könyvnyomdájában.